

SEMĂNĂTORUL

ORGAN AL ASOCIAȚIEI ÎNVĂȚĂTORILOR DIN CALIACRA

Director: I. Nedelcu

Apare sub conducerea
unui comitet

Redacția și Administrația
Școala primară No. 3 Bazargic

ABONAMENTUL
80 le anual

Învățători superiori și învățători

În ședința Camerei de Vineri 26 Februarie a. c., s'a votat modificarea celor două articole 115 și 142 din legea învățământului primar în vigoare, în care prevede ca învățătorii licențiați în litere și științe se vor numi învățători superiori spre deosebire de ceilalți învățători și desființarea examenelor, rămânând să se dea merite culturale.

Desbateri mari a fost în parlament pe această chestiune, la care D-I Toni, președintele asociației generale învățătoresc, a susținut spre interesul general al învățământului următoarele puncte.

1) Să se mențină definitivatul, nu însă numai decât sub forma unui examen. Pentru cei căzuți în ultimii ani și înlăturați din învățământ să se găsească o formă de a-i păstra în cadrele personalului didactic primar.

2) Să se mențină gradul I-iu și gradul II, căci recompensele de merit cultural, fixate în legea nouă, în locul gradului II-lea și I-iu nu aduc nici o garanție sigură pentru învățători.

3) Învățătorii licențiați să funcționeze în învățământul primar cu titlul de învățători superiori, titlu pe care-l vor putea obține și învățătorii cari n'au titluri universitare.

Din discuțiile parlamentare pe această chestiune am înțeles că iar s'au împărțit învățătorii în două categorii: învățătorii primari și învățători superiori.

Astfel cum erau mai înainte: institutori și învățători. Asociația institutorilor există și azi, fără să fuzioneze cu asociația învățătorilor din întreaga Românie.

E bine ca învățătorul să fie cât de cult, căci în felul acesta

poate lumina mai bine și pe alții. În țările germanice, mai toți învățătorii au studii universitare și sunt de folos lor și țării din care fac parte. Nu ne revoltăm contra studiilor universitare, cari le vor avea de acum încolo învățătorii, ci modul că se creiază o altă castă și cari vor privi la învățătorii primari ca la paria

D-I Pamfil Seicaru, ca un animator de tot ce e bun pentru susținerea drepturilor învățătoresc, ne-a luat parte și alături de d-I V. Toni, a cerut ca și învățătorii primari pe bază de examen sau altceva, să se găsească modalitatea de-a ajunge și ei învățători superiori. Tot d-I Seicaru a evocat memoria lui Rădulescu Codin și moș Lupescu, cari deși n'au avut studii universitare, dar au fost pătrunși de misiunea lor ca învățători și au putut aduna bogăția sufletului românesc, folclorul.

Dar un învățător ca să ajungă la gradul I-iu, i se cerea stagiul de cel puțin 12 ani și trecea prin examene și inspecții speciale, cari în orice caz cerea o muncă. Ori examenele și activitatea școlară și extra școlară a învățătorului de gradul I-iu și munca lui de 12 ani în misiunea descălească, poate egala cu învățătorul licențiat cari acum a scăpat depe băncile universității? Cred că da.

Nu știm cum se vor da meritele culturale ca, un învățător să poată ajunge până la învățător superior, dar în orice caz aranjamentul de mai înainte era mai bun fiindcă oricum s'ar fi zis, era o selecție ca să ajungi până la gradul I-iu și erai bine fixat.

Propuneri și un apel

S'a văzut cum din inițiativa organelor de conducere ale Asociației noastre cu asentimentul întregului corp a luat ființă Banca și ziarul „Semănătorul.” Prin munca cinstită a celor însărcinați cu conducerea și funcționarea băncii s'a putut ameliora situația ce amenința pe învățători din cauza neprimirii la timp a salariilor, iar prin munca ce a depus o parte din colegii subvenționând ziarul cu diferite articole se poate nădăjdui că vom avea la orice pas o călăuză sigură în desfășurarea activității noastre profesionale și un bun mijloc de luptă împotriva relelor ce se năpustesc asupra noastră și asupra națiunii.

Însă cerințele sunt multiple și ele ne incumbă tot nouă datoria de a le îndeplini, ca factori de cultură și educație națională, ni se impune și mai multe sacrificii. Nu voiu documenta de ce m'am gândit la astfel de sacrificii, cari sunt mai mult un mijloc de recreație și de a ne înălța sufletește în ochii noștri și a celor cari nu ne cunosc. Este destul să amintesc că acolo unde nevoia era mai puțin imperioasă s'a făcut mult de colegii cari au înțeles rostul acestei munci. Vorbesc de vechiul regat.

Rog pe toți acei ce sunt inițiați în muzică și posedă partituri pentru cor și orchestră: mai ales românești, să mi le trimită pe adresa mea, școala Omurfacă Trubciular, pentru ca dintr'o co-

• Din cele relatate rezultă că s'a mai format un grad de învățământ și așteptăm ca să vedem cum se vor putea face ca să se ridice și valorile învățătoresc fără universitate, la acest grad.

I. N.

lecție cât mai bogată să putem alege pe cele mai de seamă. Vrem să alcătuim un cor și o orchestră pentru o propagandă națională.

Bucățile alese vor fi distribuite prin d-nii Președinți ai cercurilor culturale de unde fiecare își va extrage partea ce-i convine. Cât privește pe cei ce voesc să cânte la orchestră rog să-mi indice instrumentul și partea la care cântă.

Acestea în ceiace privește inițiativa, iar cât pentru organizare și conducere, rămâne la aprecierea colegilor.

Socot nemerit a schimba fața satelor noastre pline de un aspect prea departe de a fi românesc. Mergi la cinematograful, vezi un film din viața cine știe cărui popor cu sonoritate nemțească sau englezească, ascultă un radio cu muzica din compozițiile lui Iohan Strauss sau alt străin necunoscut, orchestra dela restaurant nu cântă decât fox-trotusori și schimmuri, pathefoanele nu reproduc decât bucăți cari nu au nici o nuanță națională, iar la sate nu auzi decât gaida cu dizonanțele ei și muzica turcească.

A doua propunere ce ne ridică prestigiul învățătoresc, dacă cei vizați ar voi să aducă modesta lor contribuție, pe lângă că ar fi și un folos material, este ca fiecare coleg cu talent la pictură sau desen și orice lucru manual, să lucreze până la sfârșitul anului câte-va bucați, să poată lua ființă o expoziție.

Tablourile văzute de mine la câți-va colegi merită toată lauda. O sală în acest scop ne este oferită la școala primară No. 3 din Bazargic.

Continuare pe pag. II-a

Dificiența psihică și întârzierea școlară la copii

de Dr. Peiciu Popof

În articolele precedente am citat câteva cazuri de deficiență psihică și întârziere școlară ameliorate prin apoterapie uni sau pluriglandulară. Articolul de față va fi o sinteză care pune în relief turburările psiho-endocrinene și care va justifica teza de origină a deficiențelor psihice.

Glanda tiroidă descrisă în primul articol, joacă cel mai important rol în demonstrațiunile noastre. Suprimarea experimentală a acestei glande la animale, dovedește turburările psihice bine observate în cazurile noastre. Animalul operat își pierde vivacitatea și

veselia, nu se mai joacă cu companioni săi. Stă liniștit într'un colț și abea manifestă grija de a se alimenta.

Ablațunea chirurgicală a tiroidei pune în evidență pe cale experimentală toate manifestațiunile produse de insuficiența completă a tiroidei. Astfel de simptome observăm și la idioși, a căror fizionomie exprimă apatie, cu leziuni ale centrelor nervoase, bine studiate de Prof. Gh. Marinescu din București.

Insuficiența tiroidiană se manifestă prin deficiența psihică și la unii sugari atinși de heredo sifilis.

Indivizii atinși de insuficiența psihică prin turburări endocrine, manifestă semne de dezichilibru psihic și mintal. Întârziatul psihic prezintă uneori pricocitate mintală fiind ceremonial și interesându-se de probleme filozofice superioare, câte odată însă se observă discordanță între diverse funcțiuni de inteligență.

1) Dificiența psihică se manifestă întâi de toate în domeniul inteligenței.

Dificientul are spirit adormit, asurzil; este indiferent de toate, are mișcări întârziate. Mai târziu este incapabil de a învăța, de a mânca și în fine a se adapta lucrărilor cele mai simple. Dificientii mai în vârstă sunt lipsiți de atenție, curiozitate și de memorie.

În clasă deficiul se cunoaște prin faptul că răspunde lent, fără justețe și fără precizie; sau nu prezintă nici o

concentrare de spirit, sunt distrași, etc.. Este de notat că ei sunt în special greoi la calcul și ortografie.

2) Din altă parte, deficiența se manifestă din punct de vedere al activității și a înșterei. Inactivitatea se traduce prin apatie, moleciune, oboseală și incapacitate de efort. Copiii sunt pasivi, nu se joacă, sau se joacă cu nimicuri.

3) Dificiența mai atinge sensibilitatea tradusă prin tristețea și plânsul cari survin în toate ocaziunile. În plus copiii cu sensibilitate atinsă, sunt înspăimântați.

4) Între turburările frecvente ale turburațiilor, sunt de notat turburările limbajului, manifestate prin întârzierea vorbirii. Copiii vorbesc târziu, pronunță cuvinte izolate, cu vocea nevaluată, vocabularul lor este foarte restrâns, vorbesc lent și fără legătură

Dificiența psihică și întârzierea școlară la copii

Continuare din Pag. 1-a

5) Pe lângă cele expuse mai sus, deficienții au toate atitudinile comandate de creier și într-o fază întârziată. Singuri nu-și pot menține capul; copiii mai mari sunt incapabili de a rămâne așezați, să se scoale, să meargă singuri sau să stea în picioare.

6) Mimica este la fel turburată. Indivizii au față fără expresiune (mască) sunt inerte, lipsiți de mișcări spontane sau repetate. Alții din contră sunt alinși de mobilitate excesivă a aparatului mușchular: manifestă ticuri ale ochilor, ticuri de balansare, grimase, etc..

Paralel cu ticurile, merge mania prezentată de acești întârziți care se manifestă în particular de a-și roade unghiile, de a le rupe, etc..

7) Scrisul în cursul deficienței fizice dă semne interesante de studiat.

8) Turburările somnului sunt frecvente la deficienții psihici; ele se traduc mai ales prin somnolență diurnă și judecată adormită.

Din contră indivizii cu dezichilibru endocrinian manifestă insomnie, coșmari și teroare nocturnă. Toate aceste semne de excitație pot fi transformate, după cum văzurăm prin apertapie (tratament cu extract dela însăși glanda bolnavă)

9) Caracterul este extrem de variabil la acești indivizi. Unii sunt calmi, indiferenți, indolenți, alții cu caracter trist, apatic și timid. În altă ordine de idei, deficientul este mitoman, cleptoman sau implusiv.

10) În ce privește jocul, putem nota câteva particularități ale întârziților. Unii nu știu să se joace. Fie că nu se potrivește fie că sunt indiferenți la joc.

Intre progresele obținute prin endrinoterapie, observăm ameliorarea copiilor cari devin serviabili și de complexanță. Toți întârziții supuși la tratament, solicită comisioane și servicii universale. În fine, îngrijirea acestor copii întârziți modifică in-

continența nocturnă de urină și îi face adaptabili și posibili pentru educațiunea necesară.

După aparența turbărilor psihice schițate grosso modo în cele zece puncte, concludăm reaua funcțiune a unel din glandele endocrine. În general nuanțele diferitelor manifestări pe care le constatăm fie în ocupațiune fie în caracter, nu sunt suficiente ca să stabilim un diagnostic de care nici n'o să ne ocupăm aci. Scopul articolelor publicate în coloanele „Semănătorului”, este mai mult practic decât științific.

Având în vedere că primul om care se lovește de cruzimea și îndărălnicia mesei țărănești, este învățătorul—semănătorul de lumină: singurul în stare, dacă nu să înțeleagă, să observe modificările ce pledează pentru deficiența psihică și întârzierea școlară. Învățătorul, care pune baza educației școlare, cunoscând măcar superficial câteva particularități ce caracterizează întârziții din punctele de vedere, o să-și poartă formula o ideie generală și să ia măsurile necesare spre binele familiei și spre binele obște.

Propuneri și un apel

continuare din pag. 1-a

Socot că prin realizarea acestor două propuneri, deși am angajat toată învățătorimea la un surplus de muncă, în schimb s'ar sustrage preocupărilor puțin serioase cari plictisesc și de multe ori coboară, pentru a face loc unei munci mai nobile și cari cadrează mai bine cu educația și instrucția ce ni s'a dat.

D. Terpu

Adevăr și Dreptate

Recenzie. Adevăr și dreptate e o carte scrisă de către d-l Pantelimon Diaconescu, subvizor școlar—Caliacra și se găsește în editura „Cartea Românească” București.

Cartea conține 138 pagini în cari cuprinde psihologia populației în adevăratul ei înțeles.

D-l Diaconescu ca învățător numai la sat de atâția ani de zile, a văzut lume în fel și fel și a cunoscut bine intelectualitatea și fruntașii satelor și de aceea se adresează lor ca om plin de simțăminte umane, spre a putua influența în bine masele.

Bucățile sunt scurte, cu înțeles și pline de morală creștină. Bicitește lenea, mânia, vanitatea, desfrânarea, sgârcenia, luxul, pisma. Apoi dă sfaturi arătând cum trebuie să ne purtăm. „Munca este izvorul de fapte bune”, în muncă se află mulțumirea și cinstea”, zice autorul. Iată un fragment relativ la muncă: „Cuvântul acesta îl simte atât de adânc plugarul ce-și privește cu mândrie țarina sa bogată; îl înțelege grădinarul priceput, ai cărui pomi sunt încărcăți de roade rumene; asemenea și frânarul ce stă treaz la frâna sa, ferind atâtea vieți omenești de întâmplări

nenorocite: și profesorul ce-și face cu sfințenie lecțiile sale de fiecare zi pentru luminarea fragedelor minți. Fiecare dintr'ânșii se simte fericit că și-a împlinit datoria, fiecare se bucură de respectul ce lumea i-l dărează. Muncitorul are cel mai mare drept la viață. El e descătușat de mulțimea nevoilor, trăind prin sine însuși, pe când leneșul e un trântor ce trăește pe spinarea altora. Prin muncă, omul dobândește avere, nume bun și e ferit de fapte vinovate către care e împins foarte ușor cel ce-și petrece viața în nelucrare. Deaceea munca e sfântă. Ea e o binefacere dumnezească, simțită atât de copilul ce ciocârtește cu briceagul, ca și grădinarul ce pune altoiul în pom pădureț”:

Se folosește de proverbele populare așezându-le cu sens la locul lor. Sunt bucăți cari cuprind lecții de educație în sens popular și cari pot fi pricepute de ori și cine.

Pentru noi învățătorii, cartea aceasta avută în bibliotecă, ne-ar fi de mare folos în ajutarea conferințelor ce le-am putea ține la cercurile culturale.

I. N. Tufeșteanu

Să ne păzim de criza „morală”

„Cea mai mare desăvârșire pentru om este de a-și îndeplini datoria din datorie.”

Kant

În fiecare zi, în fiecare oară, se vede scris tânguirii, se anunță criză, criză și iar criză—desigur este vorba de criza economică, care ne stăpânește astăzi și cari ne ține în ghiarele ei. Dar domnii mei, pe lângă criza economică să ne păzim să nu-și găsească adăpost—în sufletele noastre—și criza morală, că atunci va fi înmîit mai rău decât astăzi. Ar fi bine, să fie lăsată la dracu de criză și în loc de tânguirii, să se scrie în ziare îndemnuri către muncă—pentru noii dascăli ce ne-au sosit pe aceste meleaguri, pentru a nu-i descuraja dela început, ca: „Munca este rostul vieții, ea aduce mulțumirea sufletească, sănătate fizică și morală, satisfacțiuni multiple, progresul și fericirea în lume” Ce s'ar face o trupă, pe o iarnă ca aceasta, flămânzi, goi și ar mai avea și moralul scăzut? Rezultatul ar fi dezastruos... Unii înși, dezertori dela datorie... D-voastră cei mai încercați în nevoi, căutați—în loc de tânguirii—de ridicați până la ideal, moralul trupei dascălești, prin îndemnuri către muncă, că iată ce zice Rabindranath Tagore:

„Ca să vindec o 'ntristare”

„Ce amarnic te sfășie,”

„Cea mai bună doctorie”

„E c'a gândului cărare”

„Dela ia s'o îndepărtezi,”

„Căci gândind la ea, să crezi”

„Că izvorul nu îi seacă,”

„Ci tot crește și te 'neacă!”

De sigur că suferim, dar dacă ne plângem tot nu ne trece, așa mai bine să suferim ca martiri ai neamului. Să nu ne mai gândim la plăceri și să luăm exemplu pe Melichior, care era împărat și a lăsat tronul împărăției sale, a părăsit luxul palatului, a renunțat la onorurile vieții, pentru a se face apostol al Domnului Isus Hristos și a răspândi credința cea adevărată.

Lăsați la o parte greutățile vieții, nu mai plângeți, nu mai strigați după drepturi și răsplată la cei ce n'au urechi, de a auzi suferințele noastre,—răsplata noastră cea mare este în ceruri—și să ne ascultăm conștiința noastră de dascăli, care ne ordană să muncim și fără prea mare răsplată și aceea târzie—pentru scumpa noastră țară, pentru poporul care nu este vinovat cu nimic.

Să ne sacrificăm fără murmur, fără șoapte, fără strigăte, cu fața senină, cu conștiința împăcată, să ne sacrificăm pentru răspunderea luminei, din care mai târziu va eși adevărul și dreptatea, binele și frumosul, fericirea acelor în mijlocul cărora trăim. Lăsați totul pentru ei, nimic pentru noi. Noi suntem apostoli și apostolii neamului nostru românesc, în todeana au suferit cu mândrie pentru aducerea la îndeplinire, a ideilor de care eram stăpâniți. Omul

Dumnezeu, a primit a fi răstignit când putea foarte bine să sdrobească pe cei ce-L Judecau, îl hulea, pe acei calai ce cu răutate au bătut cuele în mâinile lui albe.

El care era Dumnezeu cel adevărat, a primit cu fața senină, cu zâmbet divin, a fi încoronat cu spini. A primit moartea numai să arate că prin moarte viața nu se sfârșește, ci se începe cu adevărat.

A primit moartea, ca să p ată învia, să arate poporului ales—că el este Dumnezeu cel adevărat și calea cea arătată de el este calea mântuirii.

Primiți greutățile cu fruntea senină, cu curaj, cu sânge rece, că numai cel ce suferă va învinge și cu atât mai mare îi va fi mulțumirea, când biruința cea mare, va fi în mâinile lui.

Decât a ne plânge, mai bine ne-am uni în cuget și simțiri—nu așa pe hârtie—formaliști,—toți care avem aceiași chemare și același rost în angrenajul cel mare al vieții, că să dovedim o forță de temut, o forță apreciată, o forță respectată, de toți cei ce ne lovesc în drepturi câștigate prin jertfă, muncă și oboseală.

Fiți în tot timpul la datorie și biruința cea depe urmă va fi a noastră.

—Pastrați-vă credința, căci acela se va mântui, care crede până la sfârșit.

Deci la munca fără șovăire, să fim oameni cu numele de învățător pe care la purtat și D-l Isus Hristos.

Să ne facem datoria astăzi, când n'avem control, mai mult decât eri când eram controlați, spre a dovedi că suntem oameni pe deplin formați.

Să evităm toate pretextele, cari tind a ne împiedica dela lucru, sau care ar cere amânarea lui. Iubiți munca dascălească, că deși este rău plătită, este cea mai de folos țării în care trăim. „Cel mai mare dar ce se poate face unei țări; este educarea tineretului ei pe calea adevărului, frumosului, binelui și a dreptății.

Să fim mândri, că noi suntem cei care facem cel mai mare dar țării, noi care n'avem nimic—afară de puterea de a răbda și dorul de a educa, care nu ni se poate lua.

Ridicați nunca dascălească până la iubire. „Cine a înalțat munca până la iubire, acela a coborât raiul pe pământ” S. Mehedinți.

C. C. Sinula

Rog Vizitați

Librăria-Tipografia-Legătoria

„GUTENBERG”

HRISTO RADILOF - Bazargic spre convingere de prețurile

— reduse —

O vizită la „Mănăstirea Brâncoveni”

de Gh. Marcu

(urmăre din numărul trecut)

— „E sala de dormit a femeilor”, ne spuse intendentul. Urcăm scările sfărâmate și intrăm înăuntru printr’o ușe veche din bârne de stejar. Mai mult seamănă a pușcărie, decât o sală de dormit. O femeie înaltă de o slăbiciune rigidă de prăjină, cu nasul ascuțit, profilul ca un tăiuș de ferestruu, cu fața neagră, se încruntă la noi. Pe un pat, o bătrână scundă cu fața gălbue și încrețită ca un creier nud, abia ce poate mișca; alta, de o vioiciune morbidă, gesticulează în sdrențele ce fâlțae în jurul ei. Trecem de aci în dormitorul bă. baților, unde un invalid de amândouă picioarele despre care ni se spuse că este bărbierul coloniei, ne întâmpină cu un salut destul de grațios. Picioarele îi sunt retezate mai sus de genunchi și învaluite în niște pantaloni groși de piele. Merge fără a se servi de cârje, parând a fi un pitic bătrân. Destul de vesel și sănătos la minte, ne urmă în sala de mese, unde o bătrână cocoșată freacă scândura. Vedem aci puțină curățenie și aranjament. Intrăm apoi în bucătărie. Stoluri opace pe muște mari, negre, își iau sborul. Mirosul țî-se lipește par’că de haine ca un clei. Lemne putrede, lighiane ciuruite, cotoare de mături și mirosul specific al celei mai negre mizerii. Miroase-a pește putred și sudoare. Pereții sunt scoroginiți de umiditate. Ai impresia că pe sub poșghița umedă, merg melci lungi, cleioși, ca prin pivnițe. Două femei ciugulite de bubat, se mișcă de colo până colo fără a face ceva. Le lăsarăm în pace. Eșim și ne îndreptăm spre cancelarie. Acolo mai multă curățenie. Câteva registre rupte, o sticlă cu cerneală și un toc, aruncate pe o masă ștearsă bine de praf. Un moșenag chior, adus în colonie de aproape cincisprezece ani, făcea pe secretarul. Fusese pe vremuri librar. A avea într’adevăr un scris corect și cițet. Ne aduse câteva ziare dinainte de venirea lui Carol I în țară, singura avere cu care venise aci de voie, nemai având pe nimeni să-l îngrijească. — Ne odihnim puțin pe un scaun lung lipit de perete. — Deschidem apoi o ușe și intrăm în farmacie. Un miros puternic de tinctură de iod. Câteva sticle cu acid fenic și alte doctorii, un borcan cu vaselină, două rei perechi de clește și de foarfeci pentru măsele și tăiat fâși, două pachete de vată și un lighian într’un colț, era toată farmacia nenorociților. — Când eșirăm, un miros de pâine caldă ne isbi în față. Trecem prin fața brutăriei. Un unгур gras, cu fața roșie de foc și cu capul alb de făină își făcu apariția în ușă. Ne uitaram curioși la el, văzându-l așa de bine făcut:

— „Un om sănătos și sdravan la M a n a s t i r e.” — n e zicem în gând dar par’că intendentul înțelese mirarea noastră:

— „E din Sighet și e complect sănătos, — intrerupse el, tocmai când vream să-l întrebăm; — apoi urmă: a fost brutar de lux. E

homsexual și a fost adus de familie să se facă om de treabă. Este aici de șase luni. Așteapta din zi în zi să-i vină bani de drum și haine ca să poată pleca.

— „A mai fost odată adus” — intrerupse bărbierul care ne așteptase în curte și acum ne urmă. — Trecem peste o grămadă de surpături de ziduri într’o grădiniță murdară, unde două femei spalau mesele. O altă femeie răzând singură, târa o cârpă murdară pe sub mese, ocolind pe după fiecare picior al mesei și târându-se după ea. În fundul grădiniței sub un dud aproape uscat, un bărbat înalt legase pe altul orb, de gât și îl trăgea după el. — Acestea erau primii adevărați nebuni ce întâlneam. — O altă femeie de o urățenie monstruoasă, șezută grecește lângă un zid dărâpanat, cu ochii pe jumătate închisi, moțâia melancolic din cap.

Ne îndreptăm iarăși spre curte, ocolim pela spatele bisericii și ajungem în fața ei. Deasupra ușii o tablă cu inscripție slavonească, în tinda bisericii la stânga și la dreapta ușii, două scaune lucrate cu măestrie din răchită curățită, de cei ce le putreziseră oasele aci. Înalt și bine făcut, cu părul lins și desfăcut pe mijlocul capului un bărbat trecu pe lângă noi cu un surâs amar și se așeză jos în mijlocul tindei. Il privirăm cu compătimire și cerurăm explicații intendentului:

— „E un fost locotenent dela Severin, care înnebunind a fost adus aci imediat după războiu.”

Stăm înmărmuriți și-l privim, iar el ne fixează cu niște ochi roși, cu pupilele umflate și ne surâde par’că, cu o fină ironie pe buze.... — Nu intrasem încă în tindă, când deodată o tuse seacă și sguduitoare, ne făcu să ne întoarcem privirile în partea opusă, unde pe un trunchiu putred, o femeie tânără și mai curățită decât cele ce le întâlnisem până acum, dar palidă de par’că eșise dintr’un sicriu, cusea cu măestrie niște flori pe un petec de pânză albă. Depe față se vedea că îi părea rău că am surprins-o, că ar fi vrut să ne vadă fără a fi văzută, că se temea sau îi era rușine de noi. Părea a fi sănătoasă la minte. Ne păru totuși, cea mai curioasă. Ne întoarcem și ne apropiem încet de ea;... și ea, tușeste iar, și pe ochii ei galeși și pierduți în fundul orbitelor adâncite, caută iar cu întristare la noi... lacrimile îi udă obrazii scufundați și uscați, ne privește rugător, apoi dă să se ridice;... dar cade... și cu ochii mari și umezi, ne privește dureros. Am înțeles că ar fugi de noi, că ar vrea să n’o întrebăm nimic. Ne înțeleserăm dar, fără a vorbi și ne mulțumirăm a întreba pe intendent despre soarta acestei femei simțită, care vrea să nu-și mai aducă aminte de nenorocirile ei. — Ni se spuse că e o fostă profesoară și apoi directoare la o școală profesională de

Spovedanie

Era’n amurg....

Prietenul cu care o zi întregă fusese împreună, rămase cu ochii proniți, la locul unde soarele se pierduse în genuna cea adâncă. Nu știu ce ar fi gândit altcineva în aceste clipe și în acest loc, unde ne-am retras de restul lumii, dar prietenul cu o voce aproape stinsă, negrăit de dulce, îmi șopti: ... ar fi cea mai mare bucurie pentru mine, dacă aș ști că peste câteva minute viața mi-ar lua sfârșit, ar apune, nu ca soarele ăsta, care mâine ne va mângâia iarăși cu razele sale, ci un sfârșit din acelea frate bun cu veșnicia.

Și cu ochii împăjențiți urmă a-mi destăinui ceia ce avea pe suflet. Dacă viața aceasta poate oferit și bucurii, eu nu prea am cu ce mă lăuda în această privință. Mie mi-a fost dat numai să plâng și să mă hrănesc numai cu visul; eterna fată morgână a noastră, a multora. Voind a da un alt sens vieții, am alergat să cuceresc și eu o inimă, crezând că lângă cineva care te înțelege, viața nu mai e o povară. N’am știut că acest cineva se găsește rar.

Increzător în steaua care răsărise, am depus la picioarele ei tot sufletul și toate gândurile mele....

Uite! mi-apar înainte toate, toate clipele, toate seriile, cu farmecul de care mă lăsasem împresurat. Mă năpădesc amintirile și-mi copleșesc sufletul! Câte mărturisiri, câte înfrigurări și câte planuri nu urzeam în visurile mele, ca acum să se stingă totul și să rămân iarăși cu inima împietrită de durere, gândind numai la tot ce-a fost odată!....

Cu capul rezemat în palme, aplecat în jos, tăcea.

În aer era răcoare și cântec de greer, iar în înălțime, stelele una câte una, se arătau sfioase. La orizont, o pată pală ca o față de muribund, luna se arătase și ea pe nesimțite.

.... Atunci aveam un ideal. Acum nimic și nu știu ce aș putea alege: să râd ca nebunii, să blestem, să plâng? Pentru că să mă regăsesc pe mine cel de adințioară, trebuie să trec printr’o prefacere: să uit sau să tresar așa cum tresare totul în urma unei perturbații cosmice.... Dar nu pot! Imi plâng deci odiseea și poate-așa e mai bine!....

Tăcu apoi o clipă, se ridică și aprinse o țigară și urmă tot acelaș ton, lipsit de revoltă, dar plin de amărăciune, versurile d-lui Mihail Codreanu:

fete din Pitești. Lucrează la femei din sat cusături și banii îi dă unui moșneag neputincios. Traia în prietenia unei foste „prostitua-tă” de o bunătate exemplară, care a murit zilele trecute și de atunci nu mai are pe nimeni și e mereu abătută. Fusese bolnavă întâiu de neurastenie și mai târziu și de epilepsie din care cauza este adusă aci de cinci ani. Are accese de epilepsie de 5—6 ori pe zi, și mai ales noaptea. Azi se vede că a capătat și offică.
(va urma)

„Din tot ce-a fost, nimic nu mai este;

„Alți zei, alți oameni, alte țări; tot scrum....

„In cer, ca pe pământ sunt toate fum.

Sinceritatea cu care spuse toate aceste amănunte și felul cum se exprimase, mă înduioșă. Il rugai să ne mișcăm puțin. Mă luă ușor de braț și pornirăm tăcuți. Mi se părea că în această noapte, durerea lui rimează undeva departe și în umbră, cu o scurtă și dureroasă sugrumare.

Căuta un refugiu, căuta să uite și mie bunul lui, prieten — cum îi plăcea să-mi zică — imi cerea cele depe urmă sfaturi....

Suirăm sus, pe răbojul amintirilor și ne văzurăm în mansarda friguroasă — drept dormitor — unde altă dată, amândoi sorbiam din cupa aceea plină de miere sau de otravă — sau cum vreți să-i spuneți, din cupa aceea pe care noi o numim „vers”.

Cu cât se desfăcea mai bine umbrele trecutului, cu atât ne dam seama, că în această noapte nu suntem decât două umbre, doi spectri din infernul lui Dante, nevăzuți și necunoscuți de nimeni prin aceste locuri.

Deodată tăcerea nopții fu intreruptă de o melodie ce ajunse până la noi. Erau notele unui pian, era în funcțiune geniul lui Schubert, era „Momentul Muzical”. Nu se mai auzi în acest moment nimic altceva. Era liniște adâncă, liniște de miez de noapte. Prietenul nu mai scoase o vorbă. Fereastra dinspre care veneau notele, era acum punctul după care nu-și mai putea lua ochii nedormiți.

Brusc, începu vocea lui, de astădată, sacadată: aceasta-i hrana sufletului meu chinuit; această muzică, ce înalță sufletul către cel ce l-a creat.

— Iar tu maestre ce stai de vorbă cu trecutul, ce gânduri te frământă, ce doruri te sapă de arunci în noapte aceste fermecătoare note!?

Pe ulița cu somnoroase, felinare, mă întorceam acum în odăița mea, unde duceam lumea gândurilor prietenului meu. Tristețea m’apăsa pe suflet și vorbele lui imi sunau în minte ca ceva dintr’o epopee apusă. Spuselor maestrului le dam acum mal multă însemnătate: „Ca vis al morții eterne, e viața lumii întregi!”

R. Sandu

Epigramă

Amicului P. T. S cu alese însușiri literare.

Te-a înzestrat cu dar prea sfântul

Dar tu neghiob și prost ce ești
Tu râzi mereu nesocotind cuvântul

Il spui în van și-l risipești.

Teo

Cerc Cultural Bazargic

În ziua de 25 Februarie a. c., s'a ținut ședința cercului cultural din Bazargic la școala primară mixtă No. 3, sub președenția d-lui V. Helgiu, revizor școlar.

Sedința a început la ora 4¹/₂ p. m., la care au luat parte și câțiva colegi dela țară. Subiectul de tratat a fost „Învățământul regional (discuții, propuneri)

Cel dintâi care a luat cuvântul a fost d-l Ahil Constantinescu, învățător, fost inspector școlar.

D-l Ahil Constantinescu a arătat modul cum se prezintă învățământul nostru primar și a insistat în ceia ce privește regionalismul, mai mult asupra învățământului supraprimar.

După aceea a luat cuvântul d-l Ștefan Costescu, împărțind învățământul în patru părți regionale și a insistat mai mult asupra părții practice și folosul ce l-ar trage elevii în urma acestui învățământ.

D-l, Ilie R, Nedelcu, directorul școlii locale, a arătat importanța învățământului regional, făcând un expozeu al învățământului din țările din Apus și a insistat asupra folosului ce l-ar trage școa-

la românească dacă l-ai aplica cum trebuie.

Pr. B. Zăinescu și d-l Alexandru Nicolaescu, învățători, au vorbit despre învățământul unitar din întreaga Românie.

La discuție a mai luat cuvântul și d-l P. Papazissu.

În urmă, d-l revizor școlar, V. Helgiu, a făcut recenzie subiectului, vorbind despre partea practică aplicată la diferite obiecte de învățământ în această regiune.

În concluzie, s'a stabilit ca să se facă muzee școlare, programa învățământului neputându-se modifica, să se caute a se preda unele obiecte în legătură cu anotimpul și ținându-se socoteală numai de acest lucru.

Să se exploreze cât se poate regiunea și atunci când va fi nevoie, învățământul să se predea după natură.

La sfârșit d-l V. Helgiu a adus mulțumirile sale întregului corp didactic, de modul cum a știut să se achite de datorie, subiectul, fiind tratat cât se poate de bine.

I. Ștergărel
învățător

Dezvoltarea cu ajutorul primului instinct

Sunt multe constatări scrise și altele păstrate în popor, fără o prea mare importanță, cari ar putea constitui un progres, dacă s'ar putea stabili un raport între cauză și efect. În câteva dați, în discuțiile noastre intime, prietenești sau colegiale, am avut ca subiect „De ce copiii cari sug mai puțin la mamă au o inteligență mai dezvoltată?”

În concluzie n'am putut ajunge la nici un rezultat, întrucât unii susțineau cu toată vigoarea că observația nu-i justă, însă fără să poată a face această dovadă iar alții mulțumindu-se a ne da părerea—de altfel superficial raționată—că este justă constatarea, dar cauza constă în regimul alimentar care înlocuiește laptele mamei a cărui compoziție conține substanțe cu înrăuriri dăunătoare inteligenței. Nu era de admis nici una, nici alta, dar ca să viu cu o părere a mea trebuia să viu și cu o justificare.

Mă voi încerca prin constatările mele să desmint părerile afirmate mai sus. Cauza nu-i de ordin material ci de un ordin psihologic, bazat pe instinctul de a se hrăni.

Observațiile sunt practice întrucât împrejurările au făcut să am cazul în familia mea. Am trei copii. Primii doi au putut fi alăptați de mamă la vârsta de un an când intenționat au fost supuși altui regim de hrană.

Al treilea, o fetiță, din cauza unor indispozițiuni fizice ale mamei, a fost înlăturată dela piept la etatea de 2 luni; în consecință

fetei i s'a dat lapte de vacă cu biberonul și de cele mai multe ori cu lingurița din cană, pahar etc. După câteva luni i s'au dat chiar mâncări ușoare, de câteori ne găseam la masă,

În timpul creșterii lor, am căutat să observ diferitele faze de dezvoltarea fizică și intelectuală, să văd cărei vârstă corespund. La primii doi (o fată și un băiat), deosebirea de timp și cunoștințe era așa de mică încât putea scăpa neobservată și această diferență constă numai în temperamentul de băiat și fată. Datorită acestui fapt băiatul a mers în picioare la vârsta de un an iar fetița la un an și 2 luni. Cauza era nu că fata ar fi fost mai înepoiată fizicește căci și ea s'a ridicat și ar fi făcut chiar pași, dar îi era frică să meargă.

Făcând comparația între cei doi și cea de-a treia deosebirea a fost foarte pronunțată, nu ca fizic ci ca intelect.

Pe la etatea de 5—6 luni cei mari aveau ca intuiție completă pe mama și sentimentul de iubire se răsfărgea numai asupra ei. O recunoșteau când o vedeau sau auzeau și refuzau orice ar fi venit dela altcineva. Primeau să fie distrași de alții dar pentru foarte scurt timp și numai în lipsa mamei. Fetița a treia, la aceeași vârstă, își formase un bagaj de cunoștințe și idei apercptive mai pronunțate, iar sentimentul de iubire nu se limita numai la mamă. Prin prezentarea diferitelor obiecte cu cari i se servea hrana i se dezvoltă toate simțurile pu-

tând să facă intuiția acelor obiecte la o vârstă foarte fragedă. Priveam cum plimba ochii după fiecare obiect căutând să înțeleagă dacă este pentru hrană sau nu. Prin atenția ce o da canei, paharului, farfuriei și tuturor obiectelor ce o înconjură își forma mai întâiu puterea de a le distinge, a face diferența cunoscând chiar întrebuintărea ce se dădea fiecăruia.

Prin desfășurarea scenelor petrecute cu ocazia hrănirii, a primit senzația de cald, provocându-i instinctul de intuiție făcându-o să sufle în lingurița, așa cum ne văzuse pe noi și întinzând mâna și o duce la gură foarte de timpuriu.

Atunci când îi era foame, în plânsul ei nu fixa numai pe mamă, cum fac de obicei mai toți copiii, ci plimbă ochii pela toți din jurul ei—iata deci și o nuanță de sentiment altruist. Orice exprimație li atragea atenția, orice zăngănit de farfurie, furculițe, cană, avea și un rost în mintea ei fragedă. Toate acestea provocau pe fetița să fie cât mai atentă, cât mai certătoare în jurul ei, dând loc la mici raționamente întru cât nu târziu a putut distinge tot ce era spre folosul ei. Fetița pare mai activă când dela o vârstă atât de fragedă, o vezi că activează aproape cu toate simțurile.

Aceste însușiri căpătate din nevoia de hrană—atenția, intuiția, sentimentul altruist, putere de a distinge și ușurința de a-și asimila cunoștințele—atât de timpuriu, cari caracterizează pe copiii crescuți departe de sânul mamei constituie o bază solidă în dezvoltarea inteligenței mai târziu. Înraurile ce pot influența asupra unui copil se datotesc întâiu unei porniri din afară mediul și tabloul ce se desfășoară și alta lăuntrică la care rezidă instinctul de a se hrăni, înăscut în firea copilului.

În concluzie, gradul de manifestare a inteligenței individului nu constă numai în dispozițiunile înăscute sau în preocupările noastre intenționate din orice fază a copilăriei, ci și în ceea ce privește imediat după naștere, în mod intenționat sau neintenționat cu ajutorul primelor instincte înăscute.

D. Terpu

Inform. asupra învățământului nostru primar

Cerute de Liga Națiunilor

Biroul internațional de educație al Ligii Națiunilor a rugat ministerul nostru de instrucție să-i răspundă asupra unor chestiuni în legătură cu învățământul primar din România.

Chestionarul cuprinde următoarele întrebări:

- 1) Care este numărul copiilor în vârstă de școală între 7-14 ani din anul școlar 1930-1931.
- 2) Care este procentajul copiilor admiși în școlile primare.
- 3) Care este numărul copiilor cari trec din școlile primare în școlile imediat superioare.

Știri

Pe ziua de 1 Martie a. c., a fost numit în control peste județul Caliacra și județul Durostor, d-l Inspector școlar Al. Voinescu, care a păstorit în calitate de organ de control județul nostru, din 1913.

Reprezentanții asociației învățătorilor din Caliacra, luând contact cu d-l subrevizor școlii Pantelimon Diaconescu și în urma adresei acestuia către asociația învățătorilor, a fost convocat un juriu de onoare, pentru a judeca neînțelegerile dintre membrii corpului didactic primar. Juriul se compune din următoarele persoane: Pr. Bucur Zăinescu, Ilie R. Negelcu și Achil Constantinescu.

Federația corpului didactic primar și secundar, a fost convocată pentru alegerea președintelui în locul mult regretatului Urdea, mort astă vară, și-a ales pe Pr. Bucur Zăinescu, iar ca secretar pe d-l Luțcan, profesor la liceul de băieți din localitate.

Federația a început să activeze mai mult ca altă dată pe tărâmul cultural. Așa în fiecare Sâmbătă, dela 4¹/₂—6 p. m. se va ține la teatrul „Modern”, conferințe de câte un membru al federației alterlativ, când secundar când primar, urmat de un program artistic școlar.

Pentru a ne cunoaște mai bine și pentru o mai mare armonizare, comitetul federației a hotărât de a lua parte și la ședințele cercurilor culturale din județ. Președintele federației a și trimis câte o adresă președinților de cercuri culturale, în acest sens.

Rugăm pe d-nii colegi, autori de articole, de a scrie cât mai citeț și numai pe o pagină, iar articolele să fie tratate cât mai scurt și cu înțeles.

Toți colegii sunt rugați ca, conferințele cele mai reușite, ținute la cercurile culturale să ni le trimeată la redacție, spre a le da publicității.

4) Care este numărul sălilor de clasa din toată țara, special construite pentru învățământ.

5) Care este numărul mediu normal al copiilor ce pot fi cuprinși într-o școală primară după regulamentele noastre de învățământ.

6) După ce norme se construiesc școlile și materialul școlar începând dela imobilul propriu zis, până la bănci, catedre și table.

7) Care este devizul prevăzut de minister, relativ la costul mediu al unei săli construite și echipate complet, fără a socoti materialul didactic.

8) Pentru școlile ce urmează să se construiască, ce gen este acceptabil: cu 1, 2, 3, 4, 5, 6 sau 7 săli de clasă.

9) La școli sunt prevăzute săli de gimnastică, săli de dușuri, sau nu.

10) Biroul cere—dacă este posibil—un deviz al unei școle de curând construite, un bilanț de cheltueli, detaliat și real.

11) Ce reforme sunt necesare pentru desăvârșirea actualului material didactic.